

A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság

Kfv. II. 37. 697/2013/5. szám

A Kúria a Szűcs, Gábor Ügyvédi Iroda (**cím**, ügyintéző: Dr. Szűcs A. Gábor ügyvéd) által képviselt Felperes neve (**Felperes címe**) felperesnek a Dr. ... jogtanácsos által képviselt Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal (1117 Budapest, Budafoki út 60.) alperes ellen idegenrendészeti ügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indított perében, a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2013. június 18. napján kelt 24.K.30.446/2013/4. számú jogerős ítélete ellen az alperes által 6. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán az alulírott napon tartott tárgyaláson meghozta az alábbi

ítéletet:

A Kúria a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 24.K.30.446/2013/4. számú ítéletét hatályon kívül helyezi és a felperes keresetét elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 30.000 (harmincezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak - külön felhívásra - 30.000 (harmincezer) forint kereseti és 70.000 (hetvenezer) forint felülvizsgálati illetéket.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak helye nincs.

Indokolás

A nigériai állampolgár felperes 2012. április 13-án magyar állampolgár harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtagjaként tartózkodási kártya kiállítása iránti kérelmet terjesztett elő. Az elsőfokú idegenrendészeti hatóság a kérelmet 2012. július 12. napján kelt 106-1-18176/17/2012-Tk. számú határozatával a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi I. törvény (a továbbiakban: Szmtv.) 7.§ (1) bekezdése, 7.§ (2) bekezdés a) pontja, 8.§ (1) bekezdés a) pontja, 14.§ (1) bekezdés a) pontja, 15.§ (1) bekezdése, 22.§ (1) bekezdése, valamint az Szmtv. végrehajtásáról szóló 113/2007.(V.24.) Korm.r. (a továbbiakban: Vhr.) 27.§ (1) bekezdés a) és b) pontja, (2) bekezdése és a 37.§ (2) bekezdése alapján elutasította figyelemmel

arra, hogy a felperes első lakóhely bejelentési kötelezettségének nem tett eleget, magyarországi tartózkodási joga családtagként nem áll fenn, nem rendelkezik elegendő forrással a magyarországi tartózkodáshoz, egészségbiztosítási szolgáltatások igénybevételére nem jogosult, és azok fedezetével sem rendelkezik.

A felperes fellebbezése nyomán eljáró másodfokú idegenrendészeti hatóság az alperes, az elsőfokú hatóság határozatát 2012. október 12. napján kelt 106-Tk-14334/6/2012. számú határozatával helybenhagyta. Határozatának indokolásában - egyezően az elsőfokú idegenrendészeti hatósággal - rögzítette, hogy a felperes **L.M.**-val létesített élettársi kapcsolatra hivatkozva csatolta a 2012. április 13-án kelt 11029/Ü/328/2012/6. közjegyzői okiratot. E szerint a közös lakóhelyük a ... számú ingatlanban található. Az eljárás során ezzel szemben megállapítást nyert, hogy **L.M.** tartózkodási helye ... számú ingatlan. Az utóbbi ingatlan feletti használati jogosultság nem nyert alátámasztást, így a felperes ezt az ingatlant első magyarországi lakóhelyeként nem jelentette be. Az alperes határozatában kitért arra, hogy a másodfokú eljárás során a felperes a hiánypótlási felhívásban foglaltak ellenére sem csatolta **L.M.** eltartásra vonatkozó nyilatkozatát, illetőleg nem nyújtott be okiratot arra nézve sem, hogy **L.M.** vagy a felperes maga jövedelemmel vagy megtakarítással rendelkezik, továbbá nem igazolta, hogy **L.M.** a felperesről súlyos egészségügyi okból személyesen gondoskodik.

A felperes keresetének az elsőfokú bíróság helyt adott, az alperesi határozatot az elsőfokú határozatra kiterjedően hatályon kívül helyezte és az elsőfokú közigazgatási hatóságot új eljárásra kötelezte. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a felperes keresete, annak indokai minden vonatkozásában megalapozottak, az eljáró hatóságok nem tisztázták megfelelő alapossággal a tényállást, megsértve ezzel a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 50.§ (1) bekezdésben foglaltakat, a részben tisztázott tényállásból pedig jogszabálysértő következtetéseket vontak le. Az elsőfokú bíróság rögzítette, hogy az alperes figyelmen kívül hagyta, hogy 2011. augusztus 1. napján hatályba lépett az Szmtv. 2.§ bj) pontja, miszerint a családtag fogalma új elemmel bővült. Az új rendelkezés kimondja, hogy családtag a magyar állampolgár harmadik országbeli állampolgár élettársa, ha a magyar hatóság vagy az Európai Unió más tagállamának hatósága előtt regisztrált élettársi kapcsolatot létesített. Bár a felperes kérelmében nem élettársként, hanem egyéb családtagként jelölte magát, csatolta a **L.M.**-val közösen közjegyző előtt tett nyilatkozatát, ezért jogsértő volt, hogy az alperes az Szmtv. 8.§ (1) bekezdés a) pontja szerinti feltételeket vizsgálta a 2.§ bh) pontja értelmében. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a hatóság nem a releváns körülményekre folytatott le bizonyítást. Az

Szmtv. 7.§-ában meghatározott feltételek vonatkozásában úgy foglalt állást, hogy **L.M.** kereső tevékenységére és a felperes családi támogatására tekintettel a 7.§ (2) bekezdésében foglaltakat már nem kellett vizsgálni. Az elsőfokú bíróság jogszabálysértőnek találta a hatóság mérlegelését a felperes és **L.M.** kapcsolatának értékelése körében. Álláspontja szerint a közjegyzői okiratban foglaltak megdöntésére az alperes által felhozott érvek sem a lakhatás, sem az együttélés vonatkozásban nem voltak alkalmasak. A lakhatás tekintetében a helyszíni ellenőrzés eredményét kellett volna figyelembe venni.

Az új eljárásra adott iránymutatásban az elsőfokú bíróság előírta, hogy a hatóság az Szmtv. 2.§ bj) alpontja figyelembe vételével járjon el és ennek alapján vizsgálja az Szmtv. 7.§-ban rögzített feltételeket, illetőleg indokolt esetben a felperest hiánypótlásra hívja fel.

A jogerős ítélet ellen előterjesztett felülvizsgálati kérelmében az alperes elsődlegesen az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és a felperes keresetének elutasítását, másodlagosan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését, az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ítélete téves és okszerűtlen megállapításokat tartalmaz. Az elsőfokú bíróság a közigazgatási eljárás során beszerzett bizonyítékokat a hatóságtól eltérően értékelte és mérlegelte, ez azonban a határozat hatályon kívül helyezését nem teszi megalapozottá. Az alperes hivatkozott arra, hogy a 2011. augusztus 1. napjától hatályos jogszabály módosítás, mely a 2004/38 EK Irányelv (a továbbiakban: Irányelv) átültetése, önmagában nem teremtett a magyar jogalkalmazásban új helyzetet, mivel a magyar jog nem ismeri a regisztrált élettárs fogalmát, mint önálló jogintézményt. A magyar szabályozás átvette az Irányelv kifejezését, mely szerint a regisztrált élettárs is csak akkor tekinthető családtagnak, ha azt a fogadóállam jogi szabályozása a házastársi kapcsolattal egyenértékűnek tekinti. Ennek tükrében nem lehetséges, hogy olyanalanyok esetében, akik házasságkötési joggal bírnak, egy azzal felcserélhető jogintézmény is létezik és ahhoz ugyanolyan joghatások fűződnek. E körben hivatkozott az Alkotmánybíróság 154/2008.(XII.17.)AB határozatára, valamint a 2009. évi XXIX. törvényre. Hangsúlyozta, hogy ha a felperes az élettársi kapcsolatát egy, a közjegyző által kiállított Élettársi Nyilatkozatok Nyilvántartásába való felvételtől szóló végzéssel kívánta volna igazolni, akkor sem minősülne az Szmtv. 2.§-a szerinti családtagnak, mivel a közjegyző az élettársi nyilatkozat megtétele során nem hatóságként jár el, végzése nem alkalmas az élettársi kapcsolat fennállásának bizonyítására.

Álláspontja szerint a kérelemre indult eljárásban a felperest terhelte a feltételek igazolására vonatkozó bizonyítékok előterjesztése, ugyanakkor a hatóság mindarra felhívta a felperest,

ami az ő bizonyítási körébe esett.

A felperes a hiánypótlási felhívás ellenére sem csatolta a kért, a releváns tényeket alátámasztó dokumentumokat, így a hatóság a rendelkezésére álló okiratok alapján döntött.

A helyszíni ellenőrzés során tett nyilatkozatot a hatóság önmagában nem fogadhatta el, mivel a Vhr. 27.§-a szerint az Szmtv. 8.§-ában foglaltakat az ügyfél okirattal köteles igazolni. Amikor a jogszabály meghatározza a bizonyítás módját, akkor mind az élettársi kapcsolat fennállását, mind annak egy éves időtartamát igazolni kell. Az alperes hivatkozott arra is, hogy az Szmtv. 8.§ (1) bekezdése a) pontjában foglalt feltételek fennállása esetén a hatóság engedélyezheti a családtagként való tartózkodást, kibővítheti a törvényben meghatározott családi tagi kört. A felperes azonban e feltételek egyikét sem igazolta.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében az elsőfokú ítélet hatályában fenntartását kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság eleget tett a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvényben (a továbbiakban: Pp.) foglalt minden jogszabályi előírásnak, így a rendkívüli jogorvoslat előterjesztése alaptalan. A felperes álláspontja szerint ugyanakkor indokolt az élettárs, a bejegyzett, illetőleg a regisztrált élettárs fogalmának tisztázása, ezért kérte a Kúria ebbeli állásfoglalását. Véleménye szerint a fogalmat kiterjesztően kell értelmezni, miután a jogalkotó sem szűkítette le a kérdést az egyneműek élettársi kapcsolatára, ezzel diszkriminálva a heteroszexuális élettársakat. A hiánypótlási felhívás kapcsán előadta, hogy nem írja elő jogszabály regisztrált vagy bejegyzett élettársi kapcsolatról okirat benyújtását, mivel a hatóság számtalan más úton is meggyőződhet a releváns tények valódiságáról.

Az alperes felülvizsgálati kérelme alapos.

A Kúria a jogerős ítéletet a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta felül a Pp. 272.§ (2) bekezdése és a Pp. 275.§ (2) bekezdése alapján.

A Kúria álláspontja szerint az elsőfokú bíróság helyesen megállapított tényállásból téves következtetésre jutott az alperesi határozat jogszerűségével kapcsolatban, döntésével és indokaival a felülvizsgálati bíróság nem ért egyet.

A Kúria a felülvizsgálati kérelemben foglaltakra tekintettel az alábbiakra mutat rá.

A jogalkotó az Szmtv.-ben megteremti a családtagok fokozott védelmét, méghozzá úgy, hogy hatálya a magyar állampolgár nem magyar állampolgár családtagjaira is kiterjed, hiszen az Irányelv nem vonatkozik rájuk, és így az EGT-állampolgár családtagjával szemben hátrányba kerülnének (Szmtv. 1.§ (1) bekezdés da) pontja).

Ugyanakkor értelemszerűen előírja, hogy a harmadik országbeli állampolgárnak családtagi minőségét kellően alá kell támasztania, ezért helyes volt az alperes azon állítása, hogy a bizonyítás a felperest terhelte. Helyesen választotta meg a hatóság a felperesre vonatkozó jogszabályi rendelkezést is. Az EGT-állampolgár esetében tartózkodási jogosultság ugyanis nem a tartózkodási engedélyből fakad, hanem azt a közösségi jog biztosítja, míg a harmadik ország polgárait továbbra is a tartózkodási kártya jogosítja fel tartózkodásra. Ebből következően a hatóság helyesen, az Szmtv. 2.§ bh) pontjából indult ki, ennek értelmében vizsgálta a 8.§ (1) bekezdés a) pontjában foglaltak teljesülését, és helytállóan állapította meg, hogy a felperes nem magyar állampolgár eltartottja, magyar állampolgár személyesen nem gondoskodik róla súlyos egészségügyi okból, bejelentett lakóhelye nem azonos a magyar állampolgár lakóhelyével, és nem él magyar állampolgárral egy éve egy háztartásban. A fenti feltételeket a felperes a másodfokú eljárásban kiadott hiánypótlási felhívás ellenére sem igazolta. A Kúria megjegyzi, hogy a felperes kérelme is a családtagként történő elismerésre irányult, ennek ellenére az általa megjelölt élettárs nem tett az eltartására vonatkozó nyilatkozatot, együttélésük helyszínére nézve a felperes ellentmondó nyilatkozatot tett, illetve utóbb bejelentett közös lakhelyük használati jogát nem igazolta. A Vhr. 1.§ d) pontját és 27.§ (2) bekezdésének rendelkezéseit figyelembe véve az élettársi kapcsolat igazolásának része annak bizonyítása, hogy a felek legalább egy éve közös bejelentett lakóhelyen együtt élnek.

A felperes a fentiekben körülírt tényállás, illetőleg jogszabályi rendelkezések alapján hozott döntés felülvizsgálatát kérte keresetében. Miután a közigazgatási per csak jogszabálysértésre hivatkozással indítható, az elsőfokú bíróságnak a felperes hivatkozása alapján kellett volna felülvizsgálnia a jogerős határozatot. Az elsőfokú bíróság azonban a Pp. 215.§-ában előírtak, a kereseti kérelemhez való kötöttség ellenére, eltérve a kereseti kérelemtől, a vélelmezett jogsértést más jogszabályhelyre alapozta. Ítélete sem és annak indokolása sem alkalmas az alperesi határozat jogellenes voltának alátámasztására. Ezen túlmenően tévedett is az elsőfokú bíróság akkor, amikor a hatóságtól az Szmtv. 2.§ bj) pontja alkalmazását kérte számon, mivel egyfelől a felperes nem hivatkozott arra, hogy regisztrált élettárs, másfelől - amint azt az alperes helyesen megjegyezte - a közjegyző előtt tett nyilatkozat ennek alátámasztására alkalmatlan. A fentiekre tekintettel a Kúria a regisztrált, illetőleg bejelentett élettárs fogalom vonatkozásában szintén nem foglalhatott állást.

Tévedett az elsőfokú bíróság **L.M.** jövedelme, a felperes szüleitől kapott egyszeri támogatás, illetőleg a felperes és **L.M.** kapcsolata, valamint lakhatásuk tekintetében tett szóbeli nyilatkozatok értékelésében. A Kúria rámutat arra, hogy bár a jegyzőkönyv valóban közokirat, az abban foglalt állítások valóságtartalmának alátámasztására nem alkalmas, csak azt bizonyítja, hogy a benne

rögzített nyilatkozatok akkor és azzal a tartalommal elhangzottak. A szóbeli nyilatkozat nem pótolja a Vhr.-ben előírt okirati bizonyítást, amely a felperes esetében mindvégig hiányos volt, különös tekintettel arra, hogy az élettársként megjelölt **L.M.** a felperes eltartásáról írásban soha nem nyilatkozott.

A Kúria egyetért az alperessel abban is, hogy az elsőfokú bíróság a közigazgatási per keretein túllépve az idegenrendészeti hatóság által vizsgált és mérlegelt tényeket és körülményeket annak hatáskörét mintegy elvonva felülmérlegelte.

Minderre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. §-ának (4) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte, és a felperes megalapozatlan keresetét elutasította a Pp. 339.§ (1) bekezdésében foglalt feltételek hiányában.

A pervesztes felperes a Pp. 270.§ (1) bekezdése folytán a felülvizsgálati eljárásban is alkalmazandó Pp. 78.§ (1) bekezdése alapján köteles az alperes jogi képviselettel felmerült felülvizsgálati eljárási költsége megfizetésére, melynek összegét a Kúria a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3.§ (3) és (5) bekezdése alapján állapította meg a perben kifejtett munkára tekintettel.

A pervesztes felperes Pp. 78.§ (1) bekezdése és a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13.§ (2) bekezdése alapján köteles a tárgyi illetékeljegyzési jog miatt le nem rótt kereseti és felülvizsgálati illeték viselésére, melynek összegét a felülvizsgálati kérelem előterjesztésekor hatályos, az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 43.§ (3) bekezdése és 50.§ (1) bekezdése alapján állapította meg a Kúria.

Budapest, 2014. január 8.

Dr. Tóth Kincső s.k. a tanács elnöke, Dr. Rothermel Erika s.k. előadó bíró, Dr. Szilas Judit s.k. bíró